

ZÁBLATSKÝ ZPRAVODAJ

ČÍSLO 4/2019

Minulé číslo

Z technických důvodů nebylo minule číslo zpravodaje vytištěno v obvyklém množství, proto se na některé spoluobčany nedostalo. Kdo by měl zájem o dodatečné vydání, je možné si jej vyzvednout v prodejně COOP.

Rok 2019 u nás na vsi

Začátkem jara proběhla důkladná prořezávka lip na návsi. Lípy byly odborným řezem omlazeny a byly odstraněny všechny nemocné a nebezpečné části. Zatupitelstvo se dohodlo, že v následujících letech i nadále bude probíhat přibližně v pětiletých intervalech jejich údržba.

Koncem října se v rámci brigády vyčistilo koryto potoku Bítýška dole u bytovek. Dělo se tak těsně před vypouštěním Roudského rybníka, aby se zabránilo případnému nebezpečí ucpání. Bohužel během jedné soboty se nestihlo vše, proto zbývající část bude vyčištěna v průběhu zimy.

Abychom však jen nekáceli, rozhodli jsme se, že začátkem jara budou vysazeny stromy nad vodárnou (nad paloučkem) na nové zóně, kde se tato část již na podzim zkulturnila a na jaře proběhne zmíněná výsadba. Kolem této plochy a oplocenky vodárny vede lidmi prošlápnutá pěšinka, kterou bychom rádi

zpevnili a zavedli sem veřejné osvětlení. Do budoucna by se tato klidová část propojila pěšinou, která by vedla až k altánu a dětskému hřišti.

Na obecním úřadě probíhala rekonstrukce koupelny. Koupelna byla opravena a přizpůsobena tak, aby v případě pronájmu obecního úřadu na rodinné oslavy bylo lepší sociální zázemí. V dalším roce bychom rádi z tohoto důvodu i opravili a dovybavili kuchyňku.

Každoroční krajské dotace jsme vyčerpali na zbudování altánu, ve kterém se mohou rodiče i dětičky schovat před rozpáleným sluníčkem, ale mohou zde najít i útočiště při případné přeháňce. V altánu i částečně před ním je zpevněná plocha pro případné akce.

Pokud nám bude přidělená dotace z ministerstva životního prostředí, na jaře se začne budovat Biocentrum Kameničky, o kterém jsme se už dříve ve Zpravodaji zmiňovali.

Společná setkání

Letošní rok mohli spoluobčané zahájit procházkou spojenou s krmením lesní zvěře, ale bohužel počasí této procházky nepřálo.

V letošním roce poprvé proběhlo pro děti i rodiče velikonoční a adventní tvoření. O velikonocích si děti mohly mimo jiné zkusit odrátkovat

vajíčka, před adventem si vyrobily adventní svícen. Doufejme, že se z těchto tvořících akcí stane tradice, tak jak třeba z pouťového fotbalu.

Ten letos proběhl poprvé i za účasti ženského týmu. Nejmladšímu účastníkovi Mikimu bylo šest let a bylo vidět, že mu elán neschází a po všech zápasech ještě přemluvil ženský tým a

ve fotbale se pokračovalo. Všem hráčům děkujeme za účas a fair play. Nemalé díky patří i fanouškům.

Konec léta nezklamal a mohli jsme se s prázdninami rozloučit akcí pro děti. Největší atrakcí a zábavou byly pro děti dva nafukovací čluny, ve kterých se mohlo závodit na rybníčku. Celé odpoledne bylo završeno hromadným koupáním v rybníčku.

Letošní drakiáda nám po dlouhé době vyšla napoprvé a počasí nezklamalo. Děti si kromě pouštění draků mohly vyrobit větrník nebo draka do okna či květináče.

A jako každý rok v půlce listopadu proběhla brigáda na úklid listí.

Kromě těchto akcí pořádaných obecním zastupitelstvem, zde proběhl i netradiční dětský den Jarmark dětských dovedností a druhý ročník Záblatského foodfestivalu.

Krátké poděkování

Rádi bychom touto cestou poděkovali paní Janě Malé za starost o popelnici na hřišti, paní Marii Buršíkové za roznášení Zpravodaje a paní Boženě Slámové za věnce kladené u památníku. Panu Jarku Roušovi za starost o obecní rybky. Panu Ondřeji Syslovi za prohrnování sněhu. Všem mladým brigádníkům za sekání zeleně a pomoc s údržbou obce. V neposlední řadě patří velký dík všem „rybářům“, kteří se s vervou pustili do údržby Pelgramského rybníka a za pomoci vlastních pil a mechanizace udělali za jeden rok kus pořádné práce. A také děkuji všem zastupitelům obce za organizaci a pomoc při pořádání všech společenských akcí.

Rok na Pelgramském rybníku

Když se ke konci roku 2018 obecní zastupitelstvo rozhodovalo, co do budoucna s Pelgramským rybníkem, dalo se dohromady pár nadšenců, kteří navrhli, že se o rybník budou starat. Po mnoha letech tedy rybník nemá soukromého nájemce, ale je plně pod správou obce.

Záměrem bylo postupně vytvořit místo, kam bude možno chodit za odpočinkem a případně i rybařením. Vzhledem k tomu, že se jedná o poměrně klidné místo v dosahu krátké procházky, je škoda, že jeho okolí za poslední roky zpustlo a dalo se projít v podstatě jen po asfaltové silnici.

Po konzultaci s vodohospodáři, lesníky a rybáři se postupně začalo s čištěním zarostlých břehů. Kompletně se vyčistila hráz a pokračovalo se s oběma břehy. Cílem bylo a stále je i pro další roky ponechat hladinu otevřenou tak, aby k ní mohl vítr, který přece jenom ochlazuje a prokysličuje vodu, což je potřeba zejména v letních měsících.

Během jara obec zakoupila lodní kontejner, který prozatím slouží jako zázemí pro rybáře a případné pořádané akce. Do kontejneru byla přivezena elektřina a se stoupající teplotou vody se začalo s provzdušňováním pomocí vzduchovací turbíny. Díky vyčištění břehů a vzduchování tak v letošním roce nedošlo k žádnému úhynu ryb z důvodu nedostatku kyslíku.

I přes to, že nebylo známo, kolik a jakých druhů ryb v rybníce zůstalo, se prodalo 12 povolenek záblatským i přespolním rybářům.

Za rok 2019 bylo odpracováno celkem 410 brigádnických hodin. Pro příští rok se plánuje pokračovat tak, aby procházka kolem nebo posezení u rybníka bylo ještě příjemnější. Budeme pokračovat v čištění břehů, v plánu jsou lavičky na břehu u silnice, výměna lávky k požeráku a zastřešení stávajícího kontejneru.

V sobotu 5. října byl Pelgramák sloven a část ryb byla přemístěna do Ratchanu (rybníček na návsi) kde čekaly, až se Pelgramský znovu napustí. Vzhledem k tomu, že nemá téměř žádný stálý přítok, jsme závislí na vodě z Roudského rybníka, který se loví každé dva roky. Před napuštěním byl opraven požerák a bezpečnostní přepad a uklidilo se dno rybníka od odpadků.

3. listopadu se slovil Ratchan a ryby byly přemístěny zpět do Pelgramského rybníka. Z Níhova se pak rybí osádka doplnila o kapry, amury, tolstolobiky a několik okounů. V současné době je tedy v Pelgramském rybníku více než 1100 kg ryb, z nichž většina je v lovné míře.

Povolenky budou opět k prodeji na obecním úřadě začátkem roku 2020 a lovnou sezónu zahájíme 1.5.2020

Popelnice na olej

Nově máme v naší obci umístěnou popelnici na použitý jedlý olej z domácností. Popelnice je umístěna u nádob na tříděné odpady na návsi u hřiště.

Do této popelnice můžete nosit v domácnosti použité jedlé oleje a tuky. Použitý přecezený olej nalijte do PET lahve a dobře tuto lahev uzavřete a takto uzavřenou lahev vhodte do černé popelnice označené názvem firmy FRITEX. Do této popelnice patří výhradně jen použité jedlé oleje nikoliv použité motorové oleje.

Firma FRITEX bude oleje v pravidelných intervalech svážet, takto svezené oleje distribuuje dále výrobcům jako druhotnou surovinu pro výrobu biopaliv.

Nové jízdní řády

Od 15.12.2019 platí nové jízdní řády. Na trati 250 (Praha) Havlíčkův Brod – Tišnov (Brno) v úseku ze Žďáru nad Sázavou do Vlкова a dále směrem do Brna zůstal jízdní řád téměř beze změn, byly pouze upraveny časy odjezdů a příjezdů vlaků.

Jízdní řády jsou již také k dispozici v elektronické podobě v Centrálním informačním systému jízdních řádů a ve vyhledávacích spojení, např. IDOS nebo na stránkách obce v sekci Dokumenty – Ostatní.

Staré adventní tradice

Advent měl být původně čas půstu bez veselí, tance a zpěvu. Čas bohoslužeb a rozjímání. Ale do třicetileté války tomu bylo jinak. Ve městech i na vesnicích se pořádaly průvody v maskách hodně podobné těm masopustním. Až po třicetileté válce začal mít advent duchovní nádech a v kostelích se každé ráno konaly mše věnované Panně Marii tzv. roráty.

A jaké měli tenkrát adventní tradice?

Počátkem adventu prováděli „**Svatební věštby sv. Ondřeje**“, tehdy se snažili věštit svůj budoucí osud. Věštění probíhalo různými způsoby. Např. zatřásla-li dívka stromem a ve stejnou chvíli zaštěkal pes, věděla odkud má očekávat svého ženicha. A jak zjistila, zda se do roka vdá? Zaklepala o půlnoci na kurník a jako první se musel ozvat kohout.

Do dnešních dob se v některých regionech dochoval „**den Sv. Barbory**“. V devatenáctém a začátkem dvacátého století chodily Barborky, zahalené do bílých plachet a s rouškou přes obličej. V košíku nosily pro děti ovoce, bonbony a metle či vařečky, kterými hrozily zlobivým dětem.

Další zvyk, který se dochoval jsou tzv. barborky, kdy si svobodná dívka utrhne třešňovou větvíčku, ta by měla rozkvést nejpozději do Štědrého dne. Dívky věřily, že jim kvítky přinesou v novém roce lásku, štěstí a možná i vdavky.

Nejznámější tradicí, která se dochovala i do dnešních dob je „**den Sv. Mikuláše**“. Ve středověku se děti místo na Vánoce obdarovávaly v tento den. V průběhu dvacátého století začaly průvody Mikuláše, anděla a čertů.

I u nás v Záblatí každoročně chodí Mikuláš s andělem a čerty. Letos museli navštívit a obdarovat 38 dětí do deseti let.

Obřady se zapálenými svícemi v den svátku Lucie, se do dnes konají např. ve Švédsku. V tento den také probíhaly obcházky „**Přísné Lucie**“ kdy masky Lucek káraly hospodyně, které neměly dokončený předvánoční úklid. Jinde Lucky v bílých hábitech s papírovými zobáky, dřevěnými noži nebo nůžkami strašily děti, ty které se nepostily, že jim rozpárou bříška. Pokud se děti pomodlily dostaly od Lucie odměnu v podobě sladkostí.

Symbol adventu je adventní věnec. Věděli jste, že každá ze čtyř svící má své jméno? První je svíce proroků, druhá betlémská, třetí je svíce pastýřka a čtvrtá svíce andělská.

Svíce se zapalují protisměru hodinových ručiček. Některé věnce mají pět svíček, ta pátá se zapaluje na Štědrý den.

Vánoční zvyky

Jeden z nejznámějších vánočních zvyků je krájení jablíček, kdy hvězdička značí štěstí a zdraví.

Méně známým zvykem je věštění z jablečných jadérek. Dvanáct jadérek dáme do misky s vodou, kolik z nich vyplave na hladinu, tolik bude v příštím roce suchých měsíců.

A co prozradí oříšky? Zdravý oříšek věští štěstí a radost. Ořechové lodičky předurčí, kdo se příští rok vydá do světa.

Pokud chcete, aby vás příští rok měli druzí rádi, pomažte si tváře na Štědrý den medem.

Jistě na žádném stole nechybí vánočka, ale víte proč? Vánočka je symbolem nového života, její křížové pletení symbolizuje ochranu lidí u stolu před zlými silami. A věděli jste, že jednotlivé prameny a copy mají svůj význam. Spodní prameny bývají nejsilnější a představují zemi, slunce, vodu a vzduch. Prostřední patro představuje propletení rozumu, vůle a citu. Vrchní patro bývá ze dvou pramenů, které představují vědění a lásku.

K Vánocům neodmyslitelně patří vánoční stromeček. Jeho původ je z oblastí na území dnešního Německa, kde se stromeček zdobí jablky, ořechy a dalšími potravinami. Podle tradice se měl vánoční stromeček zavěšovat nad štědrovečerní stůl špičkou dolů. Později někdy v 18. století se na stromeček začaly dávat hořící svíčky.

Katolická církev toto zdobení stromečku nejdříve považovala za pohanský zvyk a nebyla daleko od pravdy.

Původně germánské kmeny tímto zdobením úctivaly o zimním slunovratu boha Wotana, podobně tak činili Keltové, kteří ozdobenými větvemi uctivali boha Slunce.

Stromeček by se měl zdobit až na Štědrý den a jako poslední by se měla na vrchol umístit hvězdička. A kdy by se měl odstrojit? U nás se traduje, že by měl být odstrojen na Tři krále, což by mohlo vycházet z pohanské tradice, kdy slavili zimní slunovrat tím, že si obydlí zdobili zelenými rostlinami a zapalovali vánoční poleno (posvátný oheň), to mělo hořet po dobu 12 dnů.

Oproti tomu např. v Anglii je tradicí nazdobit vánoční stromeček už na začátku adventu.

Vánoční prodejní doba

Vánoční prodejní doba COOP Záblatí:

Pondělí	23.12.	6:30-11:00 a 14:30-16:00
Úterý	24.12.	6:30-10:00 (pečivo pouze na objednání)
Středa	25.12.	ZAVŘENO
Čtvrtek	26.12.	ZAVŘENO
Pátek	27.12.	6:30-16:00
Sobota	27.12.	6:30-10:00 (pečivo jako každou sobotu)
Pondělí	30.12.	6:30-11:00 a 14:30-16:00
Úterý	31.12.	6:30-10:00
Středa	1.1.	ZAVŘENO

Dále běžná otevírací doba.

Prodejna COOP - dovolená

Prodejna COOP Záblatí oznamuje, že v době od pondělí 6.1.2020 do 11.1.2020 včetně bude zavřeno z důvodu čerpání dovolené.

Prodej vánočních kaprů

Prodejna COOP Záblatí oznamuje, že prodej objednaných vánočních kaprů bude probíhat v pondělí 23.12.2019

Setkání u vánočního stromu

V sobotu 21.12.2019 v 15 hod na obecním úřadě se bude konat Adventní setkání. Letos začneme v budově obecního úřadu, kde si poslechneme koledy a děti si mohou vyrobit vánoční ozdobu z polystyrénového zvonce, kterou pak zavěsí na vánoční strom na návsi.

Občerstvení bude zajištěno.

Pozvánka na Silvestrovký ping pong

Srdečně Vás zveme na Silvestrovský turnaj v ping pongu, který se bude konat 31.12.2019 od 9:00 na obecním úřadě. (Pálky s sebou)

Program vánočních akcí v okolí

Út 24.12.	Živý betlém Mše svatá – kostel sv. Jakuba	Osová Bítýška	14.00 22.00
St 25. 12.	Mše svatá – kostel sv. Jakuba	Osová Bítýška	9.30
Čt 26. 12.	Mše svatá – kostel sv. Jakuba		9.30
Po 30.12.	Mše svatá – kostel sv. Jakuba	Osová Bítýška	9.30
Út 31.12.	Mše svatá – kostel sv. Jakuba		15.30
So 14. 1. 2019	Farní ples – Sýkorky ze Žďáru nad Sázavou	Centrum kultury Osová Bítýška	20.00
Pá 17. 1. 2020	Myslivecký ples - ACCORT	Centrum kultury Osová Bítýška	20.00
29. 11. 2019- 20. 1. 2020	Vánoční výstava betlémů 2019	Muzeum Vysočiny Třebíč, Zámek 1	Út-Ne 9 - 17

Svoz popelnic během svátků

Technické služby Velká Bíteš oznamují, že během svátků bude svoz komunálního odpadu probíhat následovně:

Pondělí 23.12.2019

Pondělí 30.12.2019

Popelnice prosím, chystejte již večer předem, pro případ, že by svoz probíhal již v ranních hodinách.

Ordinační doba MUDr. Švehlové

Paní doktorka Švehlová během vánočních svátků bude ordinovat následovně:

ČT 19.12. 10-15

PO 23.12. zavřeno zástup MUDr. Pejchalová, Velké Meziříčí, 7-11

Pá 27.12. 8- 12

Po 30.12. 8-12

Út 31.12. zavřeno

Tříkrálovská sbírka

Diecézní charita Brno oznamuje, že v období od 1. do 14. ledna bude probíhat již 20. ročník Tříkrálovské sbírky.

Přednáška na téma lesy – Velká Bíteš

V neděli 19. ledna 2020 od 18:00 v prostorách ZUS Velká Bíteš proběhne Bítešská akademie na téma – Rozpad smrkových monokultur. Přednášejícími budou pan Jiří Nohel a pan Antonín Matrník.

Vaše návrhy, nápady i dotazy můžete zasílat na obecní email info@obec-zablati.cz

Pro odběr novinek z obecního webu, je nutné se zaregistrovat na stránkách www.obec-zablati.cz

Obecní zpravodaj vytvořily: Marcela Juránová, Květa Dubjuková